

Република Србија
Аутономна покрајина Војводина

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице,

Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине,

Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова

Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство
у сарадњи са

RECAN – фондом за рециклажу лименки

и

Покретом горана Војводине

расписују

ЈАВНИ ПОЗИВ

за пријаву и учешће у реализацији програма под називом:

„ЗА ЧИСТИЈЕ И ЗЕЛЕНИЈЕ ШКОЛЕ У ВОЈВОДИНИ“

за школску 2018/2019. годину

Ове школске године обележава се јубилеј – 10 година континуране реализације Програма

Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова и Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство у сарадњи са RECAN – фондом за рециклажу лименки и Покретом горана Војводине, упућују Јавни позив за учешће у реализацији програма „За чистије и зеленије школе у Војводини“ за школску 2018/2019. годину, с циљем подизања свести и личне одговорности за бригу о животној средини, као и подстицању активности које ће допринети неговању и очувању чистијег и зеленијег амбијента у предшколским установама, основним и средњим школама и локалним срединама.

Овај Програм треба да допринесе да деца буду препозната као кључни чинилац промена и снага будућности у области животне средине и одживог развоја.

Програм „ЗА ЧИСТИЈЕ И ЗЕЛЕНИЈЕ ШКОЛЕ У ВОЈВОДИНИ“ треба да допринесе:

- развијању, усвајању и преношењу модела одговорног понашања и бриге о непосредној животној средини, без обавезног улагања новчаних средстава, односно својом креативношћу и активностима које циљано доприносе уздизању свести о очувању животне средине,

- развијању тимског рада, такмичарског духа, комуникативности, поштујући интерактивну и кооперативну компоненту у раду, у циљу упознавања елемената животне средине и њихове примене у пракси,
- укључивању у непосредни истраживачки рад, како би ученици разумели међусобне односе и зависност у природи и повезаност свих елемената животне средине,
- унапређењу сазнања деце о енергетској ефикасности и коришћењу обновљивих извора енергије,
- унапређењу сазнања деце о органској производњи и компостирању,
- развијању сарадње са локалним срединама и препознавању локално важних проблема у животној средини, како би се спречила њена даља деградација на локалном нивоу (месним заједницама, комуналним предузећима и удружењима и др.),
- промовисању одговорног понашања и бриге о животној средини – „Мисли глобално, делуј локално“.
- учењу које ће се одвијати у природи, а везано за предметне наставе у оквиру којих је то примењиво (нпр. биологија, свет око нас, природа и друштво, географија итд.).

Посебна пажња ће бити усмерена на вредновање активности, које ће установе остварити у сарадњи са локалним срединама (месним заједницама, комуналним предузећима и удружењима и др.) на заједнички одабраним местима (околина школе, улице, тргови, шеталишта, паркови и сл) и на новим, иновативним активностима и садржајима који доприносе формалним и неформалним облицима образовања и васпитања деце, ученика, просветних радника, родитеља и шире друштвене заједнице у области животне средине као значајне карике у одрживом развоју и развоју друштва у будућности.

Установе које се укључе у Програм имају обавезу да:

1. СНИМЕ ПОЧЕТНО СТАЊЕ у и ван установе/школе и да га прикажу у Извештају о реализованим активностима
2. НАПРАВЕ ПЛАН АКТИВНОСТИ за период 01. новембар 2018. – 15. мај 2019. године, који, између остalog, за различите узрасте треба да обухвата:

ЗА ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

- ⇒ Обавештење за родитеље и децу по избору васпитача (нпр. сваки од васпитача своју васпитну групу да извести о учешћу и значају Програма)
- ⇒ истицање плаката о учешћу у Програму на видна места – улазна врата установе (Плакати ће се установама које узму учешће на манифестацији

„Новосадска јесен“ уручити у амфитеатру СПЦ „Војводина“ (СПЕНС). Установама које не буду том приликом присутне, плакати ће се доставити путем поште),

- ⇒ едукацију деце и васпитног особља, родитеља и осталог становништва – предавања стручњака из области које подразумева Програм,
- ⇒ одржавање едукативних и креативних радионица – спроводи васпитно особље у установи,
- ⇒ уређење еко кутка,
- ⇒ озелењавање просторија и дворишта установе,
- ⇒ сакупљање лименки,
- ⇒ разврставање отпада (папир, пластика и др),
- ⇒ искоришћеност рециклажног материјала у дидактичке сврхе – креативност
- ⇒ обележавање значајних еко датума,
- ⇒ медијску пропраћеност планираних-реализованих активности – по избору установе,

ЗА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ

- ⇒ обавештење за све ученике школе о учешћу и значају овог Програма, на начин који одаберу учитељи, наставници, одељењске старешине преношењем информације својим одељењима или у адекватним салама групишући ученике по узрастима нпр. од I до IV и од V до VIII разреда,
- ⇒ истицање плаката о учешћу у Програму на видна места – улазна врата установе (Плакати ће се установама које узму учешће на манифестацији „Новосадска јесен“ уручити у амфитеатру СПЦ „Војводина“ (СПЕНС). Установама које не буду том приликом присутне, плакати ће се доставити путем поште),
- ⇒ едукацију ученика и просветних радника, родитеља и осталог становништва,
- ⇒ одржавање едукативних и креативних радионица,
- ⇒ уређивање и издавање еко новина ИЛИ зидних (еко) новина ИЛИ интернет странице и/или сајта на нивоу школе,
- ⇒ уређење еко кутка,
- ⇒ уређење и озелењавање школског и ваншколског простора,
- ⇒ компостирање и органска производња у складу са могућностима установе,
- ⇒ сакупљање лименки,
- ⇒ разврставање отпада (папир, пластика и др),
- ⇒ обележавање значајних еко датума,
- ⇒ медијску пропраћеност планираних-реализованих активности,
- ⇒ сарадњу са другим предшколским установама - школама, комуналним предузећима, представницима локалне самоуправе (управа за урбанизам, животну средину, комуналне делатности, образовање и сл.) и становништвом у реализацији програма,
- ⇒ реализација амбијенталне наставе у складу са садржајима Програма.

ЗА СРЕДЊЕ ШКОЛЕ

- ⇒ обавештење за све ученике школе о учешћу и значају овог Програма, на начин који одаберу (нпр. наставници, одељењске старешине преношењем информације својим одељењима)
- ⇒ истицање плаката о учешћу у Програму на видна места – улазна врата установе (Плакати ће се установама које узму учешће на манифестацији „Новосадска јесен“ уручити у амфитеатру СПЦ „Војводина“ (СПЕНС). Установама које не буду том приликом присутне, плакати ће се доставити путем поште),
- ⇒ едукацију ученика и просветних радника – предавања стручњака у областима које подразумева Програм,
- ⇒ одржавање едукативних и креативних радионица – сарадња наставно особље и ученици,
- ⇒ уређивање еколошке интернет странице и/или сајта на нивоу школе,
- ⇒ уређење и озелењавање школског и ваншколског простора,
- ⇒ компостирање и органска производња у складу са могућностима установе,
- ⇒ сакупљање лименки,
- ⇒ разврставање отпада (папир, пластика и др),
- ⇒ обележавање значајних еко датума,
- ⇒ медијску пропраћеност планираних-реализованих активности,
- ⇒ сарадњу са другим установама и становништвом у реализацији програма (нпр. вршњачка едукација...)
- ⇒ специфичне и иновативне активности (у складу са усмерењима школе)
- ⇒ реализација амбијенталне наставе у складу са садржајима Програма.

ОСНОВНЕ И СРЕДЊЕ ШКОЛЕ ЗА ДЕЦУ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ И ИНВАЛИДИТЕТОМ

- ⇒ Обавештење за родитеље и децу по избору наставно особље (нпр. наставно особље да извести децу/ученике у родитеље о учешћу и значају Програма)
- ⇒ истицање плаката о учешћу у Програму на видна места – улазна врата установе (Плакати ће се установама које узму учешће на манифестацији „Новосадска јесен“ уручити у амфитеатру СПЦ „Војводина“ (СПЕНС). Установама које не буду том приликом присутне, плакати ће се доставити путем поште),
- ⇒ одржавање едукативних и креативних радионица – спроводи наставно особље у установи,
- ⇒ уређење еко кутка,
- ⇒ озелењавање просторија и дворишта установе,
- ⇒ сакупљање лименки,
- ⇒ разврставање отпада (папир, пластика и др),
- ⇒ искоришћеност рециклажног материјала – креативност,
- ⇒ обележавање значајних еко датума,
- ⇒ медијску пропраћеност планираних-реализованих активности – по избору установе.

Све васпитно-образовне установе које се одлуче за активност разврставања отпада, могу да предају прикупљен разврстан отпад (папир, пластика, батерије, чепови, лименке и др.) локалним операторима. Потврде о рециклираним количинама лименки и другог рециклажног отпада, васпитно-образовне установе треба да доставе уз извештај, у циљу адекватног рангирања

На линку <http://svakalimenkaseracuna.rs/gde-reciklirati/> могу се пронаћи сви рециклери алуминијумских лименки на територији Републике Србије.

RECAN – фонд ће свим заинтересованим васпитно – образовним установама обезбедити предавања и дистрибуирати образовне материјале (брошуре, постере, филмове), кутије и цакове за прикупљање лименки.

За све додатна питања можете се обратити Немањи Коматовићу, RECAN-фонду, на е-mail: nemanja.komatovic@ball.com

Препорука је да се установе усмере на прикупљање што веће количине отпадне амбалаже током трајања Програма.

БЕНЕФИТ ОД ПРИКУПЉЕНЕ АМБАЛАЖЕ ПРИПАДА УСТАНОВИ КОЈА ЈЕ ИСТУ И ПРИКУПИЛА И ПРЕДАЛА ЛОКАЛНИМ ОПЕРАТЕРИМА.

3. ПРАТЕ РЕАЛИЗАЦИЈУ И ОСТВАРИВАЊЕ ПЛАНИРАНИХ АКТИВНОСТИ о чему се прави база података (фотографије, записи о активностима, видео записи ....). Извештај се припрема у електронској форми (Извештај, PowerPoint презентација, видео и фото записи, скенирана документација о постигнутим резултатима и сл.).

Право учешћа у Програму имају све (државно и приватно основане) предшколске установе, основне и средње школе (укључујући и музичке, балетске, уметничке, школе за децу са сметњама у развоју и инвалидитетом, школе за образовање одраслих) са седиштем на територији АП Војводине, које се пријаве за учешће до среде, 31. октобра 2018. године.

Најуспешније установе/школе ће бити награђене по утврђеним критеријумима. Сваки од критеријума за бодовање везује се за План активности по израђеним категоријама установа, који су наведени у овом Јавном позиву.

Пријаве за учешће у Програму заједно са планом активности установе достављају путем поште Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице (са напоменом: за „Чистије и зеленије школе у Војводини“), 21000 Нови Сад, Булевар Михајла Пупина 16.

Реализација програмских активности у установи/школи је планирана за период 01. новембар 2018. – до 15. маја 2019. године, а извештаји о реализацији у електронској форми установе/школе шаљу Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице **до 20. маја 2019. године.**

Резултати избора најуспешнијих установа/школа биће објављени до 05. јуна 2019. године.

За додатне информације установе/школе могу да се обрате: Ђерђи Ердег, Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице на телефон: 021/487-4867; Тамари Стојановић, Покрајински секретаријат за урбанизам и заштиту животне средине, на телефон: 021/487-4212; Клари Балог-Арањош, Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај, на телефон: 021/487-4663; Милка Будаков, Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, на телефон: 021/487-4403; др Саша Стевановић Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство, на телефон: 021/4881-850.

Нови Сад, 01. октобар 2018. Године

Покрајински секретаријат
за образовање, прописе, управу
и националне мањине –
националне заједнице

Nyilas Mihály
/Михаљ Њилаш/

Покрајински секретаријат за енергетику,
грађевинарство и саобраћај

Ненад Грубић

Покрајински секретаријат за пољопривреду,
водопривреду и шумарство

Мр Вук Радојевић

Покрајински секретаријат
за урбанизам и заштиту
животне средине

Владимир Галић

Покрајински секретаријат
за социјалну политику, демографију
и равноправност полова

Предраг Вулетић